

ביפו, וזכהנו לתשואות... בכל קץ הייתה משפחת קלוריסקי שוהה במטולה שביעות אחדים, ואז היו מגיעים עם כל כבודת הבית, כולל שתי פרות לחלב.

משמעותי היה קלוריסקי לוקח אוטו לעתים קרובות למשמעותיו כמלואה, כשומר ראש. אשתו היא שעמדה על כך שלא ינוו בשטחים הערביים לבדו. הוא עצמו לא פחד ממשום דבר.

סיפורים רבים שמעתי מפיו בזמן רכיבה על סוסים בשבילים ובדריכים, ובשעות הרבות בהן שהה בביתנו בשיחה על כס תה. לעיתים מזומנים, אם איןני טועה אחת לשנתיים או שלוש, היה נושא לצרפת, שם נפגש עם הברון רוטשילד.

בין פקידי יק"א היה קלוריסקי אחד הבודדים, אולי היחיד, שהיה ציוני בתפישת עולמו.

האחרים היו רובם פקידי שעשו עבודותם כפי שצוו, ולא יותר מכך. לעיתים קרובות דאגו לצנן את התלהבותו של הברון רוטשילד לגבי יישוב ארץ ישראל.

קלוריסקי היה שונה, והברון רוטשילד נראה חש וידע זאת. הוא סיפר שהברון היה מזמין אותו אליו, פורס מפה גדולה של ארץ ישראל, היו יושבים יחד והברון היה מסמן באצבעו על המפה: הנה כאן יש מושבה, למה איןך קונה אדמה בסמוך? מה קורה באיזור זה, מהם הסיכויים במקום אחר, ושניהם היו רוקמים ביחס תכניות.

זכורה לי רשימה שכותב קלוריסקי על רכישת אדמות דלייקה,¹⁵ שבה תיאר איך בשעה שנייה משא ומתן עם השיח, ישבה הבדואית בפתח האוהל שרה שיר ערש לתינוקה, מבכה את עזיבת המקום.

משמעותיו לצרפת היה חזר תמיד עם חידושים חקלאים. פעם אחת הביא מצרפת מדגרות קטנות, גודלן מטר-על-מטר ובהן מנורה לחימום הביצים. חילק את המדגרות האלה לאיכרים במטולה להחליף את הדוגרת המסורתית. האקרים, רובם השתמשו בארגוז היפה לאחסון דברי תפירה והדוגרת המשיכה לקרקר בחצר.

אני זכר גם זן מיוחד של תרנגולות, עופות גדולים וצבעם שחור, שהביא קלוריסקי מצרפת. לא תמיד היה מי שיקבל את החידושים והשכלולים...